

vil blive brugt noget mindre Hvedebrød, men Befolkningen vil leve lige saa godt og lige saa lykkeligt uden at spise saa meget Hvedebrød, som det hidtil har gjort; men Prisen vil blive hævet paa Landbrugets Produkt. Men som sagt, jeg nærer Tvivl om, at det i Virkeligheden er værdt at gøre saa meget for den Sag. — Man har ogsaa talt om en Majs- og en Bygtold. Man har der gjort gældende, at Majs og Byg benyttes særlig som Foderstoffer. Jeg vil dertil gøre opmærksom paa, at Bryggerne indføre en god Del fin Byg, og Brænderierne benytte en betydelig Del Majs. Den Del, der benyttes til industrielt Brug, kunde muligvis være Emne for en Told; men jeg lægger som sagt ikke megen Vægt paa disse Toldsatser.

Hvad de fiskale Toldsatser angaar, vil jeg muligvis, som jeg før sagde, for den store Befolknings Skyld kunne gaa med til at nedsætte Tolden paa forskellige Artikler, der ere almindelige Forbrugs- og Nødvendighedsartikler, for saa vidt Statskassen kan undvære disse Beløb. Det staar mig temmelig klart, at naar vi ere gaaede ned til en Petroleumstold af 2 Øre, bør vi ikke gaa længere ned, og naar vi ere naaede ned til en Kaffetold af 6 Øre, tror jeg ogsaa, vi ere ret langt nede. Jeg vil imidlertid strække mig langt, naar Statskassen kan undvære disse Beløb. — Men jeg vil paa den anden Side sige, at saa længe Kompensationsspørgsmaalet ikke er løst, forekommer det mig, at man ikke kan gaa ind paa saadanne Nedsættelser i Toldindtægterne, fordi Staten tilnærmelsesvis maa have samme Toldindtægter, som den hidtil har haft. Og at afløse disse indirekte Skatter med en direkte, f. Eks. en Indtægts- eller Formueskat, tror jeg vilde være ganske forkert, thi de indirekte Afgifter mærkes i Almindelighed ikke af Befolkningen, medens de direkte føles i en ganske anden Grad.

Der er nogle ganske enkelte Positioner, jeg endnu kunde ønske at nævne, og da navnlig Tolden paa Ris, som man har foreslaaet at ophæve. Man glemmer, at man ogsaa derigennem kommer vor Produktion stærkt ind paa Livet. Idet man ophæver Ristolden, vil Ris blive en stærk Konkurrent til et lige saa godt Næringsmiddel, Byggrynet, som vi selv kunne producere. I det hele forekommer det mig, at dette Toldlovforslag slet ikke tager Sigte paa at gavne Producenten, men kun paa at gavne Konsumenten; men som jeg tidligere har fremhævet, vi kunne ikke leve alene af at konsumere. Vi maa producere for at faa

noget at konsumere. Disse Tanker og disse Tvivl er det, jeg nu vil tillade mig at bede det kommende Udvalg om at tage under Overvejelse. Jeg tror, at det vil være rigtigt i Toldudvalget at drøfte Spørgsmaalet om Beskyttelse for Landbruget, og det vil jeg bede det kommende Udvalg om.

Reedtz-Thott: Naar jeg paa et tidligt Standpunkt af disse Forhandlinger forlangte Ordet, var det fordi der i Begyndelsen af Forhandlingerne blev rettet en bestemt Bebrejdelse imod det forrige Ministeriums Fremgangsmaade ved Behandlingen af dette Toldlovforslag, og fordi jeg overhovedet ønskede at faa Lejlighed til om en Del af dette Lovforslag at gøre forskellige Betragtninger gældende, som ikke falde sammen med de Betragtninger, der vare blevne anstillede af forskellige af mine politiske Venner her i Salen. I Mellemtiden har den højtærede Konseilspræsident haft Ordet, og han har saa tydelig og udtømmende udtalt sig om den forrige Regerings og særlig om den forrige Finansministers Stilling til denne Sag, at jeg ikke dertil har et Ord at tilføje. Samtidig har han ogsaa anstillet en Række Betragtninger af almindelig Natur om dette Toldlovforslag og udtalt sig om det ønskelige i, at man holder sig saa nær som muligt til det foreliggende Forslag. Disse Anskuelse har han bragt frem paa en saadan Maade og med en saadan Tendens, at jeg — som jo i øvrigt ikke et Øjeblik har været i Tvivl om, at der paa det Punkt var fuld Overensstemmelse mellem den højtærede Konseilspræsident og mig — heller ikke der har videre at tilføje, jeg kan i et og alt slutte mig til de Betragtninger, som ere anstillede af ham. Vi ere jo enige om, at det er bedst, at disse Forhandlinger snart faa Ende, jeg mener derfor, at det ikke er værdt at trække dem længere ud ved Gentagelser af, hvad der tidligere er sagt, og det vilde det væsentlig blive, hvis jeg skulde udtale min Mening, efter at den højtærede Konseilspræsident har talt.

Jeg skal derfor indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger og skal om Spørgsmaalet om de finansielle Toldsatser sige, at jeg ser ikke, at der paa dette Punkt er fremsat noget i Grundbetragtningen, som jeg ikke kan slutte mig til, inden for den Del af Landstinget, som staar paa det samme politiske Standpunkt som jeg. Ogsaa jeg mener, at det er en Nødvendighed, at man holder paa en Række af Finanstoldsatser og ikke koncentrerer Indtægten paa faa Satser. Ogsaa jeg me-